

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS**

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2025-06- Nr. 141-P-17
Vilnius

3. SVARSTYTA. Dėl darnųjų viešųjų pirkimų (2 darbotvarkės klausimas).

<...>

NUTARTA. Akcentuojant, kad:

- nors pakeitus Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimą Nr. 1133 „Dėl Žaliųjų pirkimų tikslų nustatymo ir įgyvendinimo“ teisės aktuose nebeliko deklaratyvaus siekio 100 proc. viešųjų pirkimų vykdyti taikant žaliųjų pirkimų reikalavimus, praktiškai ir toliau visi šiuo metu vykdomi viešieji pirkimai, išskyrus tam tikras išimtis, turi būti vykdomi taikant „žalumo“ kriterijus, dėl ko Europos Sąjungos kontekste Lietuvos žaliųjų pirkimų įgyvendinimo lygis ženkliai viršija Europos Sąjungos žaliųjų pirkimų įgyvendinimo vidurkį: Lietuvos – 69,4 proc., kai tuo tarpu Europos Sąjungos vidurkis – 20,1 proc.;

- Lietuvoje taikomi žaliųjų pirkimų kriterijai ir reikalavimai nustatyti ir koreguojami neatlikus teisinio reguliavimo, susijusio su žaliųjų pirkimų reikalavimų taikymu, poveikio nei aplinkai, nei viešiesiems finansams vertinimo, nors dar Valstybės kontrolės 2022 m. rugsėjo 8 d. vertinimo ataskaitoje Nr. VRE-3 „Ar esame pasirengę vykdyti žaliuosius pirkimus 100 proc.“, konstatuota, kad tam tikrų žaliųjų produktų grupių kaina gali būti 3,5 karto didesnė nei įprastų produktų, o Audito komiteto 2022 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. 141-S-8 prašymas atlikti taikomų žalumo kriterijų kaštų ir naudos analizę nėra realizuotas iki šiol;

- teisinis reguliavimas negali būti savitikslis, priešingai, jis turi būti pagrįstas duomenimis, skaičiavimais, faktais, užtikrinantis, kad viešieji finansai būtų panaudoti efektyviausiu ir racionaliausiu būdais, prašyti Vyriausybės:

1. Pavesti Aplinkos ministerijai atlikti teisinio reguliavimo, susijusio su žaliųjų pirkimų reikalavimų taikymu, poveikio aplinkai ir viešiesiems finansams vertinimą (kaštų ir naudos analizę);

2. Iki bus atliktas teisinio reguliavimo, susijusio su žaliųjų pirkimų reikalavimų taikymu, poveikio aplinkai ir viešiesiems finansams vertinimas (kaštų ir naudos analizė), identifikuotos sritys, kuriose siekiant aplinkos apsaugos tikslų žaliųjų kriterijų taikymas galėtų kurti realią pridėtinę vertę, inicijuoti Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. 1133 „Dėl Žaliųjų pirkimų tikslų nustatymo ir įgyvendinimo“ pakeitimus, sudarant galimybes žaliųjų pirkimų kriterijus perkančiosioms organizacijoms ir subjektams taikyti pagal poreikį, taip atsisakant galimai perteklinės administracinės bei biurokratinės naštos pirkimų vykdytojams;

3. Atlikus kaštų ir naudos analizę bei poveikio vertinimus pristatyti juos Seimo Audito komitete;
4. Apie atliktus bei planuojamus atlikti veiksmus dėl šio protokolinio nutarimo įgyvendinimo iki 2025 m. rugpjūčio 29 d. informuoti Seimo Audito komitetą.

Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 0, susilaikė – 0.

Posėdžio pirmininkas

Artūras Skardžius

Posėdžio sekretorė

Neringa Gedrimė